

Zorgvuldig omgaan met vrijheidsbeperkende maatregelen

**Wet Zorg en Dwang
Psychogeriatric (PG)**

Binnen Archipel vinden we het erg belangrijk dat bewoners de regie over hun eigen leven behouden.

Daaruit volgt dat wij grote waarde hechten aan de vrijheid van de bewoners. Zelf beslissen over kleine en grote onderwerpen, vrij kunnen bewegen zonder belemmeringen. Vrijheid is een kostbaar goed, waar we zorgvuldig mee om moeten en willen gaan.

Vrijheidsbeperking

Regelmatig krijgen we binnen Archipel te maken met verzoeken van familie of van bewoners om bijvoorbeeld een bedhek omhoog te doen om uit bed vallen te voorkomen. Op het eerste gezicht lijkt dit een eenvoudig te realiseren vraag. Zeker voor een organisatie waar de bewoner de regie over het eigen leven en keuzes behoudt.

Maar een bedhek, een band in een stoel, een stoel met een blad zijn voorbeelden van vrijheidsbeperkende maatregelen. Vrijheidsbeperking omvat alle - al dan niet bewust genomen - maatregelen die de vrijheid van de bewoner beperken, maar ook het achterwege blijven van maatregelen die de vrijheid van bewoners kunnen bevorderen.

Schijnveiligheid

Uit landelijk onderzoek blijkt dat deze maatregelen vaak juist helemaal niet voor extra veiligheid zorgen. In tegendeel zelfs: het risico op vallen en valletsel nemen juist toe. Een valincident bijvoorbeeld van een bewoner die over een bedhek klimt, leidt tot meer letsel dan een valincident van een bewoner die zich verstart bij het uit bed stappen. Verder leiden fixerende maatregelen tot minder beweging, waardoor de spierkracht afneemt. Ook geven sommige vrijheidsbeperkende maatregelen een risico op beknelling. Voldoende aanleiding voor Archipel om hier zeer terughoudend mee om te gaan en zich in haar zorgverlening juist te richten op vrijheidsbevordering. Als zich een situatie voordoet waarbij ernstig nadeel kan ontstaan voor de bewoner of diens omgeving, kunnen na zorgvuldige afweging en onder strikte voorwaarden vrijheidsbeperkende maatregelen worden

ingezet. Deze maatregelen worden nooit zonder overleg met de bewoner en/of de wettelijke vertegenwoordiger ingezet (acute noodsituaties uitgezonderd).

Op zoek naar de beste oplossing

Soms lijken vrijheidsbeperkende maatregelen zo vanzelfsprekend dat we er niet bij stilstaan wat het voor de bewoner betekent. Toch zijn er bijna altijd betere en menswaardigere alternatieven te bedenken. Zo kan een fijne, veilige woonomgeving en een zinvolle dagbesteding er voor zorgen dat bewoners niet onrustig worden. Ook een extra-laagbed, een valmat, een ballendeken of GPS zijn mogelijke alternatieven. Welk alternatief het beste is, is voor iedere bewoner anders.

De zoektocht naar de juiste oplossing vergt vaak veel creativiteit. Deze wordt meestal uitgevoerd door samenwerking

van diverse disciplines zoals: zorgmedewerkers, specialist ouderengeneeskunde, psycholoog, ergo-, fysiotherapeut en/of medewerker dagbesteding/welzijn. Zij buigen zich over de vraag wat de oorzaak is van het probleem. Waarom valt iemand, of is iemand onrustig? Daarnaast wordt gekeken naar het gevaar voor de gezondheid van de bewoner of anderen. Wat is en hoe groot is dit risico? Uw inbreng is hierbij belangrijk! U kunt het beste aangeven wat de gewoontes en behoeften van uw naaste altijd zijn geweest.

Bij iedere mogelijke oplossing, worden de volgende vragen gesteld:

- Dient de maatregel het doel?
- Is het de minst ingrijpende maatregel?
- Wordt de maatregel niet langer ingezet dan nodig is?
- Wordt de maatregel ingezet in het belang van de bewoner?

De inzet van een maatregel of alternatief

wordt vastgelegd in het zorgleefplan. De arts is verantwoordelijk, een akkoord van hem/haar is noodzakelijk.

Evaluatie

Wanneer besloten is tot de inzet van een vrijheidsbeperkende maatregel, wordt dit voortdurend kritisch geëvalueerd. Steeds wordt gekeken of de maatregel gestopt of vervangen kan worden. Het stopzetten verloopt meestal stapsgewijs.

Uitproberen, goed observeren en rapporteren zijn daarbij belangrijk. Het kan eng zijn om bepaalde maatregelen niet (meer) in te zetten. Als u zich zorgen maakt, bespreek dit dan met de (contact) verzorgende of behandelend arts.

Overzichtelijk boekje

Vilans verzamelde alternatieven voor vrijheidsbeperking in een overzichtelijk boekje. U kunt dit boekje vinden op de website: www.vilans.nl, zoekterm 'alternatieven voor meer vrijheid'.

Samen op weg naar vrijheid, omdat we grote waarde hechten aan de keuzevrijheid van bewoners. Zelf beslissen over kleine en grote zaken. Vrijheid is kostbaar en verdient zorg en respect.

Vragen?

Heeft u nog vragen over de inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, of over het gebruik van alternatieven, dan kunt u hiervoor terecht bij uw contactverzorgende of bij uw behandelend arts.

Archipel biedt een combinatie van welzijn, zorg en wonen in regio Eindhoven, die kwetsbare mensen in staat stelt zo lang mogelijk te leven op de manier waarop zij dat gewend zijn.

Sinds de oprichting in 1993 hebben we een breed aanbod ontwikkeld, passend bij de uiteenlopende (zorg)behoeftes van (thuiswonende) ouderen. Of het nu gaat om een prettige woonomgeving, meer sociale contacten of zorg: voor iedere vraag gaan we op zoek naar de beste oplossing. Daarnaast zijn we er ook voor mensen met ernstige chronische ziektes zoals Huntington en Korsakov. Voor iedere bijzondere aandoening hebben we een eigen expertisecentrum, waarin we werken aan de ontwikkeling van de specifieke kennis om de gespecialiseerde zorg te kunnen leveren.

Bij het beantwoorden van de vragen waar kwetsbare mensen vandaag én morgen tegenaanlopen, vormt eigen regie het belangrijkste uitgangspunt. Onze inzet voor welzijn, zorg en wonen is er daarom op gericht dat cliënten zo lang mogelijk zelf aan zet blijven. Zo maken cliënten eigen keuzes die eraan bijdragen dat zij zo veel mogelijk vrijheid, zelfstandigheid en levenskwaliteit ervaren. En waardoor ze kunnen leven zoals ze dat zelf willen en gewend zijn.

Archipel Zorggroep

Karel de Grotelaan 415
5654 NN Eindhoven
Tel. 040-265 4800

het gevoel van samen

